

RELIGION

Religion og social retfærdighed

RELIGION OG SOCIAL RETFÆRDIGHED: RELIGIONENS ROLLE I KAMPEN FOR MENNESKERETTIGHEDER

Velkommen til School To Go og dagens undervisning!

Dette er et forløb i faget "Religion" om "Religion og social retfærdighed" i tre episoder, med de tre temaer: "Religiøse bevægelser og deres bidrag til social forandring", "Religionens rolle i kampen for menneskerettigheder", og til sidst "Religion og køn, udfordringer og fremgang". Der vil både være lytte-tekster og øvelser i episoderne.

Introduktion

I vores verden spiller religion en afgørende rolle, ikke kun i vores personlige liv og vores samfund, men også i den globale kamp for menneskerettigheder. Når vi dykker ned i emnet "Religion og social retfærdighed: Religionens rolle i kampen for

menneskerettigheder," begiver vi os ud på en rejse for at forstå, hvordan tro og åndelighed har inspireret og drevet utallige individer og bevægelser til at stå op for retfærdighed, lighed og menneskelig værdighed.

Gennem historien har religiøse overbevisninger været kilden til både utrolig styrke og dyb kontrovers. Vi vil udforske, hvordan forskellige religioner har fortolket menneskerettighederne, og hvordan disse fortolkninger har formet handlinger og politikker. Vi vil se på eksempler på religiøse ledere, der har været foregangsmænd for menneskerettighedsbevægelser, og på de øjeblikke, hvor religion har været brugt som et redskab for både undertrykkelse og frihed.

Men hvorfor er dette vigtigt for dig som ung at lære om? For det første hjælper det dig med at forstå den verden, du lever i, og de komplekse kræfter, der former vores samfund og vores historie. For det andet udstyrer det dig med perspektivet til at se forskelligheden og værdien i forskellige trosretninger og kulturelle baggrunde, hvilket er afgørende i en stadig mere globaliseret verden. Endelig, og måske vigtigst af alt, inspirerer det dig til selv at tænke over, hvad retfærdighed og menneskelig værdighed betyder for dig, og hvordan du kan bidrage til at skabe en mere retfærdig og bæredygtig fremtid for alle.

Ved at lære om religionens rolle i kampen for menneskerettigheder får du ikke kun indsigt i de moralske og etiske grundlag, der driver social forandring, men du lærer også om de udfordringer og dilemmaer, der opstår, når tro møder virkelighedens kompleksiteter. Dette emne inviterer til kritisk tænkning, empati og, vigtigst af alt, handling.

Mål for undervisningen:

- Jeg skal kunne genkende vigtige religiøse figurer, der har bidraget til menneskerettigheder
- Jeg skal kunne forklare hvordan forskellige religioner ser på menneskerettigheder
- Jeg skal kunne identificere eksempler på hvordan religiøse tekster opfordrer til handling for social retfærdighed
- Jeg skal kunne sammenligne og kontrastere forskellige religiøse gruppers syn på en specifik menneskerettighed

Hvordan har historiske og nutidige religiøse figurer og bevægelser bidraget til fremme af menneskerettigheder?

Gennem historien har religiøse figurer og bevægelser spillet en central rolle i at fremme menneskerettigheder. Disse bidrag spænder fra tidlige kampagner for social retfærdighed til nutidige bestræbelser på at tackle global ulighed og uretfærdighed. Ved at se nærmere på både historiske og moderne eksempler kan vi få en dybere forståelse af, hvordan religion har inspireret handling for menneskerettigheder.

Historiske Bidrag

Mahatma Gandhi: En af de mest fremtrædende religiøse figurer i det 20. århundrede, Mahatma Gandhi, brugte ikke-voldelige principper baseret på hans hinduistiske tro til at lede Indiens kamp for uafhængighed fra britisk styre. Gandhis filosofi om ahimsa (ikke-vold) og satyagraha (sandhedens kraft) inspirerede ikke kun en nation til at søge frihed gennem fredelige midler, men påvirkede også senere borgerrettighedsbevægelser verden over.

Martin Luther King Jr.: Inspireret af Gandhis ikke-voldelige metoder og dybt rodfæstet i den kristne tro, blev Martin Luther King Jr. en nøglefigur i den amerikanske borgerrettighedsbevægelse. King kæmpede for afroamerikaneres rettigheder og brugte bibelske referencer og sin prædikestol som en måde at argumentere for lighed, retfærdighed og menneskelig værdighed.

Moderne Bidrag

Malala Yousafzai: Malala, en ung pakistansk kvinde, har brugt sin muslimske tro som en kilde til styrke i sin kamp for pigers ret til uddannelse. På trods af at være blevet angrebet af Taliban, fortsætter hun med at tale ud for uddannelsesrettigheder og har inspireret en global bevægelse.

Pave Frans: Som overhoved for den romersk-katolske kirke har Pave Frans gentagne gange brugt sin platform til at fremhæve vigtigheden af menneskerettigheder, især med hensyn til fattigdom, klimaforandringer og flygtningekrisen. Hans encyklika, *Laudato si'*, opfordrer til global handling for at beskytte planeten og dens mest sårbare beboere som en del af en bredere menneskerettighedsdagsorden.

Bidrag gennem Bevægelser

Interreligiøse initiativer: Rundt omkring i verden har interreligiøse bevægelser arbejdet sammen om at fremme menneskerettigheder. Disse initiativer bringer mennesker fra forskellige trosretninger sammen for at tackle alt fra fattigdom og ulighed til at fremme fred og forståelse mellem forskellige kulturer.

Græsrodder og NGO'er: Mange religiøst inspirerede græsrodder og ikke-statslige organisationer (NGO'er) arbejder utrætteligt for at adressere menneskerettighedsproblemer, fra menneskehandel og slaveri til rettigheder for indvandrere og flygtninge. Disse grupper anvender ofte religiøse principper som

grundlag for deres arbejde, hvilket understreger, at tro kan være en kraftig drivkraft for positiv social forandring.

Disse eksempler viser, hvordan religiøse figurer og bevægelser gennem tiden har bidraget til fremme af menneskerettigheder. Deres arbejde understreger, at tro og åndelighed kan være kraftfulde værktøjer i kampen for retfærdighed og lighed, uanset den historiske periode eller geografisk placering.

På hvilke måder kan religiøse tekster og læresætninger bruges til at understøtte kampen for menneskerettigheder?

Religiøse tekster og læresætninger har gennem historien haft en dyb indvirkning på udviklingen af normer og værdier i samfundet, herunder ideer om menneskerettigheder. Disse hellige skrifter indeholder ofte principper og fortællinger, der fremhæver værdigheden og værdien af hvert individ, opfordrer til medfølelse og retfærdighed, og fordømmer uretfærdighed og undertrykkelse. På forskellige måder kan religiøse tekster og læresætninger bruges til at understøtte kampen for menneskerettigheder:

Fremhævelse af universel værdighed

Mange religiøse tekster fremhæver ideen om, at alle mennesker har en iboende værdighed og værdi. For eksempel, i Bibelen siges det, at mennesket er skabt i Guds billede (1 Mosebog 1:27), hvilket har inspireret mange kristne til at se alle mennesker som fortjent til respekt og kærlighed. Lignende begreber findes i islam, hvor Koranen fremhæver menneskets ære (17:70), og i mange andre religiøse traditioner. Disse opfattelser kan bruges til at argumentere for grundlæggende menneskerettigheder, såsom retten til liv, frihed og personlig sikkerhed.

Opfordringer til retfærdighed og medfølelse

Retfærdighed og medfølelse er centrale temaer i mange religiøse læresætninger. For eksempel opfordrer Koranen muslimer til at stå op for retfærdighed (4:135), og jødiske skrifter taler om at forfølge retfærdighed (5 Mosebog 16:20). Disse og mange andre religiøse tekster opfordrer troende til aktivt at engagere sig i samfundet for at fremme retfærdighed og hjælpe dem, der er i nød, hvilket er fundamentalt for menneskerettighedsbevægelser.

Kritik af undertrykkelse og uretfærdighed

Religiøse tekster indeholder ofte skarpe kritikker af undertrykkelse og uretfærdighed. Historier om frigørelse, såsom Exodus-fortællingen i Bibelen, hvor hebræerne bliver befriet fra slaveri i Egypten, bliver symbolske for mange kampagner mod undertrykkelse. Disse fortællinger inspirerer til handling mod moderne former for slaveri, diskrimination og ulighed.

Rollemodeller for handling

Hellige skrifter er fyldt med eksempler på individer, der handler retfærdigt og forsvare de svage og undertrykte. Disse figurer fungerer som rollemødeller for troende, inspirerende dem til selv at blive fortalere for menneskerettigheder. For eksempel inspirerer historien om profeten Muhammad's indsats for at forbedre kvinders status i det 7. århundrede Arabien mange muslimer til at kæmpe for kønsrettigheder i dag.

Grundlag for dialog og samarbejde

Endelig kan religiøse tekster og læresætninger tjene som et fælles grundlag for dialog og samarbejde mellem forskellige trostraditioner i kampen for menneskerettigheder. Ved at fremhæve universelle værdier, såsom medfølelse, retfærdighed og menneskelig værdighed, kan disse skrifter bidrage til at bygge bro over religiøse og kulturelle kløfter og fremme en fælles indsats for at adressere globale menneskerettighedsudfordringer.

Sammenfattende spiller religiøse tekster og læresætninger en kraftfuld rolle i at understøtte og inspirere til kampen for menneskerettigheder. Ved at fremhæve værdigheden af hvert individ, opfordre til retfærdighed og medfølelse, kritisere uretfærdighed og tilbyde rollemødeller for etisk handling, kan religion være en betydelig drivkraft for positiv social forandring.

Hvordan håndterer religiøse samfund interne konflikter mellem traditionelle overbevisninger og nutidige menneskerettighedsstandarder?

Når religiøse samfund står over for interne konflikter mellem traditionelle overbevisninger og nutidige menneskerettighedsstandarder, navigerer de ofte gennem et komplekst landskab af tro, tradition og den moderne verden. Disse konflikter kan opstå af flere grunde, og hvordan de håndteres, varierer meget fra det ene samfund til det andet. Her er en dybere forklaring:

Kilder til Konflikt

Konflikter mellem traditionelle religiøse overbevisninger og moderne menneskerettighedsstandarder kan opstå af forskellige årsager. Nogle gange kan religiøse tekster eller læresætninger indeholde synspunkter eller regler, der synes at være i strid med nutidige opfattelser af rettigheder og lighed. For eksempel kan spørgsmål om kønsroller, seksuel orientering, ytringsfrihed og religionsfrihed føre til spændinger inden for religiøse grupper.

Menneskerettigheder, der kan Udfordre Traditionelle Overbevisninger

- **Kønsrettigheder:** Traditionelle synspunkter på kønsroller og kvinders rettigheder kan nogle gange stå i modsætning til moderne forståelser af ligestilling og kvinders rettigheder.

- LGBTQ+ rettigheder: Mange religiøse traditioner har specifikke læresætninger om seksualitet, som kan konflikte med nutidige syn på LGBTQ+ rettigheder.
- Religionsfrihed: Spørgsmål om konvertering fra en religion til en anden eller retten til at kritisere religiøse overbevisninger kan skabe konflikter i samfund, hvor der er stærke traditionelle tro på religiøs enhed.
- Ytringsfrihed: I nogle tilfælde kan religiøse samfund se moderne opfattelser af ytringsfrihed som en trussel mod religiøs respekt og helligdom.

Håndtering af Konflikter

Religiøse samfund har udviklet forskellige måder at håndtere disse konflikter på:

- Dialog og Uddannelse: Mange samfund engagerer sig i internt dialog og uddannelse for at forstå de underliggende principper bag både traditionelle overbevisninger og moderne menneskerettighedsstandarder. Dette kan omfatte studier af hellige tekster med nye perspektiver eller brug af religiøse principper som grundlag for at understøtte menneskerettigheder.
- Tilpasning og Fortolkning: Nogle grupper vælger at tilpasse eller omfortolke traditionelle læresætninger for at gøre dem mere i tråd med moderne menneskerettighedsstandarder. Dette kan indebære en ny læsning af hellige skrifter eller en ændring i praksis for at inkludere et mere inkluderende syn på menneskerettigheder.
- Advokatarbejde inden for samfundet: I nogle tilfælde arbejder medlemmer af religiøse samfund aktivt for at ændre interne holdninger og praksisser, som de ser som uretfærdige eller skadelige. Dette kan involvere at skabe bevidsthed, uddannelse og nogle gange endda kampagner for ændringer inden for deres religiøse tradition.
- Ekstern Støtte: Religiøse samfund kan også søge støtte og vejledning fra eksterne organisationer, såsom interreligiøse råd eller menneskerettighedsgrupper, for at hjælpe med at mægle og forstå konflikter mellem traditionelle overbevisninger og menneskerettighedsstandarder.

Udfordringer og Muligheder

Disse konflikter repræsenterer både udfordringer og muligheder for religiøse samfund. Mens spændingerne kan være vanskelige at navigere, giver processen også mulighed for refleksion, vækst og en dybere forståelse af, hvordan religiøse overbevisninger kan sameksistere med en forpligtelse til universelle menneskerettigheder. Ved at engagere sig i denne proces kan religiøse samfund spille en afgørende rolle i at fremme retfærdighed og lighed, både inden for deres egne rækker og i det bredere samfund.

Kan religion både være en hindring og en hjælp i kampen for menneskerettigheder?

Religion kan både være en hjælp og en hindring i kampen for menneskerettigheder. Dette komplekse forhold mellem religion og menneskerettigheder opstår, fordi religioner ofte indeholder en bred vifte af fortolkninger, traditioner og praksisser, som kan påvirke menneskerettighedsspørgsmål på forskellige måder. Lad os udforske nogle eksempler på, hvordan religion kan spille både en positiv og en negativ rolle i forhold til menneskerettigheder:

Religion som en hjælp i kampen for menneskerettigheder

Martin Luther King Jr. og Borgerrettighedsbevægelsen: En af de mest kendte eksempler på, hvordan religion kan støtte menneskerettigheder, er den amerikanske borgerrettighedsbevægelse. Martin Luther King Jr., en baptistpræst, brugte kristne principper om kærlighed, retfærdighed og lighed som grundlag for sin ikke-voldelige kamp for afroamerikanernes borgerrettigheder. Hans evne til at appellere til religiøse værdier hjalp med at mobilisere en bred koalition af støtter og skabe varige forandringer i USA's love og samfund.

Interreligiøse initiativer for fred: Rundt om i verden har interreligiøse initiativer spillet en vigtig rolle i at fremme fred og forsoning i områder ramt af konflikt. For eksempel har grupper som Religions for Peace arbejdet på tværs af religiøse grænser for at tackle alt fra klimaforandringer til etnisk vold, ved at fremhæve religiøse læresætninger om medfølelse, fred og menneskelig værdighed.

Religion som en hindring for menneskerettigheder

Diskrimination og undertrykkelse: I visse tilfælde kan religiøse overbevisninger og praksisser føre til eller retfærdiggøre diskrimination og undertrykkelse. For eksempel har nogle religiøse grupper fortolket hellige skrifter på måder, der begrænser kvinders rettigheder eller diskriminerer mod LGBTQ+ personer. I nogle lande er religiøst baserede love blevet brugt til at retfærdiggøre alt fra forbud mod samme køns ægteskaber til begrænsninger i kvinders offentlige roller.

Ytringsfrihed og religionsfrihed: Spændinger mellem ytringsfrihed og religionsfrihed udgør en anden arena, hvor religion kan virke som en hindring for menneskerettigheder. I nogle tilfælde har krav om at beskytte religiøse følelser ført til love eller praksisser, der begrænser ytringsfriheden, såsom love mod blasfemi, som kan bruges til at undertrykke kritiske stemmer og minoritetsreligioner.

Navigation mellem rollerne

Hvordan religion påvirker menneskerettighederne afhænger ofte af, hvordan religiøse tekster fortolkes, samt den bredere sociale og politiske kontekst. I mange tilfælde arbejder religiøse ledere og troende aktivt for at fortolke deres tro på måder, der fremmer menneskerettigheder og social retfærdighed, mens de udfordrer og ændrer traditionelle praksisser og fortolkninger, der kan undertrykke disse rettigheder.

For eksempel, i mange religiøse samfund, arbejder medlemmer for at fremhæve og genfortolke religiøse læresætninger, der understøtter ligestilling og retfærdighed. Dette kan omfatte at fremhæve religionens budskaber om kærlighed, medfølelse og retfærdighed som grundlag for at støtte menneskerettigheder og bekæmpe diskrimination.

Religionens dobbelte potentiale til både at fremme og hæmme menneskerettigheder understreger betydningen af fortolkning, dialog og det løbende arbejde med at forstå, hvordan religiøse principper kan anvendes til at støtte en mere retfærdig og medfølelse verden. Ved at engagere sig i disse processer kan religiøse samfund spille en afgørende rolle i at fremme menneskerettigheder og adressere nogle af de mest presserende sociale udfordringer i vores tid.

Hvordan kan interreligiøst samarbejde fremme menneskerettigheder?

Interreligiøst samarbejde, hvor mennesker fra forskellige religiøse baggrunde kommer sammen for at arbejde mod fælles mål, spiller en vigtig rolle i fremme af menneskerettigheder. Dette samarbejde kan tage mange former og har potentialet til at bygge broer, reducere konflikter og skabe en dybere forståelse og respekt mellem forskellige trosretninger. Lad os udforske, hvordan interreligiøst samarbejde kan fremme menneskerettigheder:

Opbygning af forståelse og respekt

En af de grundlæggende måder, hvorpå interreligiøst samarbejde fremmer menneskerettigheder, er ved at opbygge forståelse og respekt mellem forskellige religiøse grupper. Når folk lærer om hinandens tro, traditioner og værdier, reduceres fordomme og misforståelser. Dette miljø af gensidig respekt gør det lettere at anerkende og forsvare hinandens rettigheder, herunder retten til trosfrihed og udtryk.

Fælles indsats mod diskrimination og uretfærdighed

Interreligiøse grupper har ofte arbejdet sammen for at bekæmpe diskrimination og uretfærdighed. Ved at samle ressourcer og stemmer kan disse grupper effektivt udfordre politikker og praksisser, der skader specifikke religiøse eller etniske grupper. For eksempel kan interreligiøse koalitioner mobilisere mod hate crimes, fremme tolerance og arbejde for lovgivning, der beskytter minoriteters rettigheder.

Fremme af social retfærdighed og udvikling

Interreligiøst samarbejde kan også rette fokus mod bredere sociale retfærdigheds- og udviklingsspørgsmål, såsom fattigdom, uddannelse og klimaforandringer. Ved at forene kræfterne kan religiøse grupper skabe opmærksomhed og iværksætte projekter, der adresserer disse globale udfordringer. Fælles projekter kan omfatte at oprette skoler, sundhedscentre eller miljøbevarelsesinitiativer, som alle bidrager til at forbedre livskvaliteten og fremme menneskerettigheder for de mest sårbare.

Skabelse af platforme for dialog og konfliktløsning

Interreligiøse initiativer tilbyder en platform for dialog og konfliktløsning i områder præget af religiøs spænding. Ved at bringe ledere og tilhængere af forskellige trosretninger sammen for at diskutere og arbejde gennem deres forskelle, kan disse initiativer hjælpe med at forhindre konflikter og fremme fred. Denne form for dialog kan også fremhæve fælles menneskelige værdier og understøtte principper om menneskerettigheder og gensidig respekt.

Styrkelse af civilsamfundet

Endelig styrker interreligiøst samarbejde civilsamfundet ved at samle en bred vifte af grupper og individer omkring fælles mål. Dette samarbejde kan føre til stærkere, mere sammenhængende samfund, hvor menneskerettigheder anerkendes og beskyttes. Ved at arbejde sammen kan religiøse grupper vise, at tro kan være en kraft for enhed og positiv forandring i verden.

Interreligiøst samarbejde i fremme af menneskerettigheder viser, at trods forskelle i tro og praksis, kan mennesker finde fælles grund i deres ønske om en mere retfærdig og medfølelse verden. Gennem gensidig forståelse, fælles indsats mod uretfærdighed, og engagement i sociale retfærdighedsprojekter, kan religiøse grupper spille en afgørende rolle i at styrke og forsvare menneskerettigheder over hele kloden.

Hvilke 5 begreber bør man kunne om emnet?

Når vi taler om "Religion og social retfærdighed," er der flere centrale begreber, som er essentielle for at forstå, hvordan religion påvirker og bliver påvirket af kampen for social retfærdighed og menneskerettigheder. Her er fem vigtige begreber, du bør kende:

- **Menneskerettigheder:** Dette er de grundlæggende rettigheder og friheder, som alle mennesker er berettigede til, uanset race, køn, nationalitet, etnicitet, sprog, religion eller enhver anden status. Menneskerettigheder inkluderer retten til liv, frihed, ytringsfrihed, retten til arbejde, uddannelse og lighed for loven. Forståelse af menneskerettigheder er afgørende for at diskutere religionens rolle i at fremme eller undertiden hindre disse rettigheder.
- **Social retfærdighed:** Dette begreb handler om at skabe et samfund, der er baseret på principper om lighed og solidaritet, forstår og værdsætter menneskelig værdighed og prioriterer fordelingen af ressourcer for at sikre, at alle har adgang til de samme muligheder. Social retfærdighed er ofte et centralt tema i religiøse læresætninger, som opfordrer til handling mod fattigdom, ulighed og uretfærdighed.
- **Religiøs etik:** Dette refererer til de moralske principper, der er vejledende for en religions praksis og troende. Religiøs etik spiller en vigtig rolle i at forme troendes syn på ret og forkert og kan inspirere handlinger rettet mod at støtte social retfærdighed og menneskerettigheder.
- **Interreligiøst samarbejde:** Dette er samarbejde mellem personer fra forskellige religiøse traditioner for at opnå et fælles mål. Interreligiøst

samarbejde er vigtigt for at fremme forståelse og respekt mellem forskellige religiøse grupper og kan være en kraftfuld måde at arbejde sammen om at tackle sociale retfærdighedsudfordringer og fremme menneskerettigheder.

- **Aktivism:** Dette er handlingen at bruge direkte og engageret handling for at skabe social forandring. Inden for konteksten af religion og social retfærdighed, kan religiøs aktivisme tage mange former, fra at deltage i fredelige protester og demonstrationer til at udføre frivilligt arbejde og støtte veldedige årsager. Religiøs aktivisme er ofte drevet af et ønske om at leve i overensstemmelse med religiøse principper om retfærdighed, medfølelse og kærlighed til næsten.

At forstå disse begreber giver en solid grund for at diskutere og reflektere over, hvordan religion interagerer med social retfærdighed og menneskerettigheder, og hvordan individuelle troende og religiøse grupper kan bidrage til positiv social forandring.

Nu er det tid til at lave et par opgaver og tænke over hvad vi lige har lært.

Arbejdsopgaver

1. **Researchopgave:** "Vælg en religiøs figur, der har spillet en nøglerolle i kampen for menneskerettigheder, og skriv en kort rapport om deres bidrag."
2. **Diskussionsopgave:** "Med en makker, diskuter hvordan to forskellige religioner tilgår et menneskerettighedsspørgsmål, og præsenter jeres fund for klassen."
3. **Analyseopgave:** "Læs en udvalgt tekst fra en religiøs skrift, der omhandler social retfærdighed. Analysér teksten og forklar, hvordan den kan anvendes på et aktuelt menneskerettighedsspørgsmål."
4. **Kreativ opgave:** "Design en plakat, der fremhæver et citat fra en religiøs leder om menneskerettigheder, og forklar, hvorfor dette citat er vigtigt."
5. **Debatopgave:** "Forbered argumenter til en klasse-debat om, hvorvidt religion spiller en positiv eller negativ rolle i kampen for menneskerettigheder, og brug specifikke eksempler til at understøtte dine synspunkter."

Når du har svaret på opgaverne, så slutter denne episode.

Her starter ideerne til lærerne:

Ideer til læreren

- Gæstetalere: Inviter en religiøs leder eller en menneskerettighedsaktivist til at tale med eleverne om religionens rolle i kampen for menneskerettigheder.
- Virtuelle Feltsbesøg: Arranger virtuelle besøg til religiøse centre eller organisationer, der arbejder med menneskerettigheder, for at give eleverne et førstehåndsindtryk.
- Filmvisning: Vis en dokumentar eller film, der skildrer, hvordan en religiøs bevægelse har bidraget til menneskerettigheder, efterfulgt af en klasse-diskussion.
- Projektbaseret Læring: Lad eleverne arbejde i grupper på et projekt, der udforsker, hvordan et bestemt religiøst samfund har arbejdet med et menneskerettighedsspørgsmål, og præsenterer deres fund for klassen.
- Interreligiøs Dialog: Organiser en interreligiøs dialogdag, hvor eleverne kan deltage i workshops og diskussioner ledet af repræsentanter fra forskellige religiøse traditioner om deres syn på menneskerettigheder.